

Jessica ja Gannon – One Man and His Dog 2022

Teksti: Jessica Saukkonen

Sango Gannon maailman huipulla. Pohjois-Englannin raa'an kaunis luonto ruokkii sielua, mutta vaatii myös koiralta ja paimenelta paljon. Jessica on työskennellyt eri puolilla saarivaltiota jo vuodesta 2016 asti.

KUVA JESSICA SAUKKONEN

Olen Jessica Saukkonen, ammattipaimen (*contract shepherd*) ja tällä hetkellä asun Pohjois-Englannissa North Pennines'eilla. Muutin Iso-Britanniaan 2016 ja olen koirieni kanssa muutellut pitkin koko saarivaltiota lammastyön perässä, Skotlannista aina Etelä-Walesiin, yrittäen oppia ja omaksua mahdollisimman hyvin eri alueiden perinteiset työskentelytavat ja sukupolvilta seuraaville siirtyvät viisaudet. Miksi minut valittiin edustamaan Englantia, on itsellenikin mysteeri. Ottaen huomioon, etten ole englantilaista syntyperää ja maa on täynnä huippuohjaajia, en ollut edes haaveillut kyseisen kunnian koskaan osuvan kohdalleni, joten shokki ja riemu oli suuri.

One Man and His Dog on televisioitu, hyvin arvostettu vuosittainen kutsukilpailu, joka järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1976. Saarivaltion jokaisesta maasta on kutsuttu yksi koirakko edustamaan maataan ja aiempina vuosina mukana on ollut lisäksi myös juniori handlereita. Kisa järjestetään Walesissa edesmenneen Glyn Jonesin (Bodfari) ti-

lalla, jonka nykyään omistaa hänen tyttärensä Ceri Rundle.

Valtaosa Iso-Britannian maatalousyhteisöä varttui katsoen kyseistä TV ohjelmaa ihaillen aikansa huippunimien suorituksia. Vaikka ohjelma on muuttunut kulta-ajoistaan, on sillä edelleen hyvin

sentimentaalinen merkitys suurimmalle osalle UK:n paimenkoirayhteisöä ja kutsu edustamaan on suuri kunnia. Tämä vuosi oli yksi ohjelman historian kilpailullisesti tasokkaimmista osallistujien puolesta ja järjestäjät tekivät paljon työtä osallistuvien lampaiden kanssa varmistaakseen,

BBC:n jo vuodesta 1976 tuottama One Man and His Dog kuvataan joka vuosi samalla, jo edes menneen paimenkoiralegenda Glyn Jonesin (Bodfari) tilalla, jonka nykyisin omistaa hänen tyttärensä Ceri Rundle. Televisioinnilla on oma kiinteä katsojakuntansa ja vahva perinne varsinkin maaseutuyhteisön keskuudessa.

KUVA JESSICA SAUKKONEN

Suomalainen Jessica Saukkonen kilpaili Englannin väreissä tunnetussa paimenkoirakilpailutelevisioinnissa One Man and His Dog vuonna 2022 sijoittuen toiseksi.

Herkempää olisi saattanut One Man and His Dog kilpailuseura hirtittää, koska vastassa olivat viime ja tämän vuoden International Supreme Championit. Kuvassa Jessican vieressä irlantilainen Tom O'Sullivan, vuoden 2021 International Supreme voittaja.

Jessican ykköstyö- ja kisakoira Sango Gannon otti televisiokilpailun rennosti. Se ei häkellynyt kameroista, droneista eikä kuvausryhmän melkein liian tungettelevista elkeistä. Vieruskaverina tässä kuvassa on skottikisaaja Sandy MacCulloghin Sam, jonka isä on Anja Lehtiön menestynyt kisakoira BB Coel. Arkityössään paimenena Jessica tarvitsee useampaa toimivaa paimenkoiraa. Kilpailuissa käydään testaamassa ammatillista osaamista sekä tapaamassa ystäviä ja ammattiveljiä.

KUVA JESSICA SAUKKONEN

Irlannin, Walesin, Skotlannin ja Englannin edustajat ottavat leikkimielisen kilpailun tosissaan. On suuri kunnia päästä edustamaan omaa maataan ja kaikki kilpailuun kutsutut handlerit ovat aina vakavasti otettavia paimenkoiraosaajia. Pääseminen tähän joukkoon oli Jessicalle suuri yllätys, mutta myös huikea arvostuksen osoitus, kokemus, jota ei voinut ohittaa.

KUVA CERI RUNDLE

että suoritukset näyttäisivät myös paimennuksesta tietämättömille mahdollisimman ammattimaisilta. Walesia oli edustamassa uunituore 2022 International Supreme Champion Dewi Jenkins ja ykköskoiransa Jock, Irlantia edellisen vuoden International Supreme Champion Tom O'Sullivan ja mestarikoiraansa North Hill Tess, Skotlantia hyvin menestyksekkäät Sandy MacCullogh ja Sam, ja kisan selvästi kokemattomin ja täysi musta hevonen - minä ja luottopakki Gannon.

Sango Gannon on 7-vuotias bordercollieuros, vanhaa skotlantilaista *hill dog* verta. Hill dog tarkoittaa työkoiria, jotka ovat jalostettu työskentelemään puolivillien lampaiden kanssa vaikeissa olosuhteissa, jyrkillä vuorenrinteillä. Gannon tuli minulle kasvattajaltaan pikkupentuna, kun tykästyin sen isään, pohjoisskotlantilaisen lampurin, maailmanmestari Michael Shearerin Jimiin. En tuolloin ymmärtänyt juuri mitään paimenkoirien työominaisuuksista tai mitä katsoa työkoirassa, mutta arpapelini onnistui ja Gannon sopii minulle kuin valettu. Se on opettanut ja hionut lampaiden lukutaitoani ihan uudelle tasolle. Gannon on ollut luonnostaan todella itsevarma ja rento jo alle vuosikkaana, omaten ns. cool poweria, mistä etenkin vanhan koulukunnan ammattipaimenet usein puhuvat. Se saa villit ja koiraan tottumattomat lampaat usein hyvään kontrolliin ja luottamaan itseensä, sekä vastaan laittavat eläimet antamaan periksi ja tekemään yhteistyötä. Se on luonnollinen ja käyttää aina omaa päätään ja on silti huippukuuntelija, aina kontaktissa eläimiin, eikä arastele kävellä kohden vastaan polkevia lampaita saaden ne liikkeelle. Se myös kertoo minulle sekä töissä että kisoissa, mitä lampaiden mielessä liikkuu ja miten niitä tulee kulloinkin käsitellä. Itse olen ollut aivan järkyttävä kisajännittäjä, mutta se on kaikki kadonnut Gannonin ansiosta. Rakastan sitä tunnetta, kun kävellään kisoissa lähetystolpalle sen kanssa. Tiedän, että voin luottaa siihen oli vastassa mitä tahansa ja, että meillä tulee olemaan hauskaa.

Meillä oli alkuun vähän huonoa tuuria, kun matkalla kisapaikalle autoni hajosi moottoritielle kuvauspäivää edeltävänä aamuna. Samaisena iltapäivänä käytiin läpi koko kuvaussuunnitelma ja me kisaoh-

Jessica ja Sango Gannon ovat kilpailleet menestyksekkäästi Briteissä. Työparina yhteen hitsautuminen näkyy myös kisakentillä hyvinä tuloksina.

jaajat saimme tilaisuuden opiskella radan linjoja ja lampaita testikoirakoiden, konkarihajaajien Aled Owenin ja Arwyn Daviesin suorituksista, mutta itse sitten vietin tämän ajan moottoritien varressa. Eräs ystäväni onneksi pääsi hakemaan minut ja kaikki koirani ja pääsimme kotiin keskiyön paikkeilla, lähteäksemme taas uudestaan ajamaan kohti Walesia aamu neljältä.

Epäonni jatkui ja minut arvottiin aloittamaan koko kisa. En voinut opiskella muiden radoista näiden lampaiden käyttäytymistä ja pellolla olevia vetoja tai miltä lampaat näyttävät, kun ovat oikeilla linjoilla, sokkona siis mentäisiin. Mielessäni vilisi kauhuskenario, miten ajan ihan kaaosradan koko paimennuskansan edessä, kun muut kolme ajelevat täysiä pisteitä. Näin jälkikäteen ajateltuna starttaaminen ensimmäisenä saattoi kuitenkin olla vain hyvä asia, sillä muiden huippuradat olisivat saattaneet lisätä paineita. Yllätyin, miten rauhallinen kuitenkin olin ennen rataa, kun odotin, että kuvausryhmä saa kaikki kamerat ja dronet valmiuteen ja antavat käskyn kävellä tolpalle. Tiesin, että Gannon tulee antamaan minulle kaikkensa, joten oli minusta kiinni pitää omat hermoni kurissa ja keskittyä siihen, miten hieno tilaisuus meille oli annettu.

Koroke tuntui hirmu korkealta ja jännitin, että kompuroin portaissa. Mikrofonin

painoi kaulaa ja kamerat todella tuntuivat takaraivossa. Tajusin olevani keskittynyt kaikkeen muuhun kuin itse suoritukseen ja aloin vähän jännittyä. Onneksi kuitenkin Gannon oli kartalla. Se haki ja nosti lampaat täydellisesti ilman apuja minulta, sai huippu otteen niistä ja kuunteli luoksetuonnissa kaikki pikku varmistukset minulta, joten aloin rentoutua. Tämähän on hauskaa. Rata ei olisi paljon paremmin voinut mennä, täydellinen jako ja ongelmitta häkkiin. Pisteitä en ajatellut laisinkaan, olin vain niin kovin kiitollinen Gannonille.

Sijoitusten vihdoinkin paljastuessa en voinut uskoa, että me pudotimme tuoreen International mestarin ja olimme finaalisissa. Käsittämätön ajatus. Tomille jäi täysistä 100 pisteestä 98, minulle 97, Dewille 95 ja Sandylle 90. Irlannin Tom O'Sullivan aloitti finaalisissa ja ajoi hienon radan, ainoastaan poikittaisajossa olisi ollut mahdollista laittaa aavistuksen paremmaksi. Paineet olivat kovat, mutta silti hyvin rauhallinen olo. Siinä aloituslupaa kuvausryhmältä odotellessa en voinut kuin hymyillä Gannonille, minkälaiseen seikkailuun se on meidät tuonut, tällaiset tavalliset pulliaiset täällä Supreme mestareiden seassa.

Finaalisissa lähetin Gannonin, joka tuttuun tapansa lähti tanner tömisten. Hieno alku, poikittaisajossa otin ison riskin ja saatiin tarvittu Tomia parempi linja, mutta univaje ja kaikki jännitys alkoi tuntua ohimolla ja turhaan kiirehdin jakoa, jolloin menetettiin ensimmäinen yritys. Tässä vaiheessa oltiin pisteissä rinnakkain ja oli pakko saada nyt hyvä jako. Sen sain, mutta en ollut varma, oliko kaikki kahdeksan lammasta ringissä jaon hetkellä. Päätin, että on parempi tehdä varmuuden vuoksi kolmas jako, kuin tulla käsketyksi kävellä häkiltä takaisin jakorinkiin. Hyvä kolmas jako ja Tomia parempi häkki. Jälkikäteen selvisi, että meidän lampaat olivat kuitenkin olleet ringissä ja oltaisiin oltu pisteissä hyvin rinnakkain. Hävittiin Tomille vain kahdella pisteellä, pistein 93 ja 91. Vähän kirpaisee, että tein turhan jaon, mutta en voisi olla ylpeämpi Gannonista. Unohtumaton kokemus. Upeat ja kannustavat kisakaverit ja koko kuvausryhmä. Ja tietysti minulle täydellinen Gannon!

